

ราชอาณาจักรบาห์เรน (Kingdom of Bahrain)

เมืองหลวง มานามา

ที่ตั้ง ภูมิภาคตะวันออกกลาง ระหว่างเส้นละติจูดที่ 26-27 องศาเหนือ กับเส้นลองจิจูดที่ 50-51 องศาตะวันออก โดยเป็นหมู่เกาะในอ่าวอาหรับ/อ่าวเปอร์เซีย ทางตะวันออกของซาอุดีอาระเบีย มีพื้นที่ 760 ตร.กม. ใหญ่เป็นอันดับ 188 ของโลก และเล็กกว่าไทยประมาณ 700 เท่า

อาณาเขต ไม่มีพรมแดนทางบกติดต่อกับประเทศใด เนื่องจากเป็นหมู่เกาะ โดยมีชายฝั่งทะเลยาวทั้งสิ้น 161 กม. อยู่ห่างจากชายฝั่งทะเลทางตะวันออกของซาอุดีอาระเบีย 24 กม. (มี King Fahd Causeway ซึ่งเป็นสะพานเชื่อมบาห์เรน-ซาอุดีอาระเบีย ระยะทาง 25 กม. เปิดใช้งานเมื่อปี 2529 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินโครงการก่อสร้าง King Hamad Causeway ซึ่งเป็นสะพานเชื่อมแห่งที่ 2 โดยสร้างขนานไปกับ King Fahd Causeway) และห่างจากชายฝั่งทะเลตะวันตกของกาตาร์ 27 กม. (กำลังก่อสร้าง Friendship Causeway สะพานเชื่อมบาห์เรน-กาตาร์ ระยะทางกว่า 40 กม. ถือเป็น Causeway ที่สร้างขึ้นในทะเลที่ยาวที่สุดในโลก คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2565)

ภูมิประเทศ เป็นหมู่เกาะในอ่าวอาหรับ/อ่าวเปอร์เซีย ประกอบด้วย เกาะต่าง ๆ 33 เกาะ เกาะที่ใหญ่ที่สุดคือ เกาะบาหลีเรน รองลงมา ได้แก่ เกาะ Umm an Nasan และเกาะ Sitrah ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบทะเลทราย จึงมีพื้นที่สำหรับทำการเพาะปลูกเพียง 2.1% จุดที่สูงที่สุดของประเทศอยู่ที่ภูเขา Al Dukhan ซึ่งมีความสูง 135 ม. ภัยธรรมชาติที่พบบ่อย ได้แก่ ภัยแล้ง และพายุฝุ่น

ภูมิอากาศ มี 2 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน ช่วง เม.ย.-ต.ค. อากาศร้อนชื้น อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 35 องศาเซลเซียส แต่ในช่วง มิ.ย.-ก.ค. อาจสูงได้ถึง 48 องศาเซลเซียส ฤดูหนาว ช่วง พ.ย.-มี.ค. อากาศเย็นและมีฝนตกเป็นครั้งคราว อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 10-20 องศาเซลเซียส อย่างไรก็ตาม ในช่วง ธ.ค.-มี.ค. จะมีลมตะวันตกเฉียงเหนือ (Shamal) พัดปกคลุมทั่วทั้งเกาะ ทำให้อากาศชื้นชื้น อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 20-30 องศาเซลเซียส

ประชากร 1,641,164 คน (ประมาณการปี 2562 ขององค์การสหประชาชาติ) เป็นชาวบาหลีเรน 46% เอเชีย 45.5% อาหรับอื่น ๆ 4.7% แอฟริกัน 1.6% ยุโรป 1% และอื่น ๆ 1.2% อัตราส่วนประชากรจำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 18.88% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 78.04% วัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 3.08% อายุขัยเฉลี่ยของประชากรโดยรวม 79.1 ปี เพศชายประมาณ 76.9 ปี เพศหญิงประมาณ 81.5 ปี อัตราการเกิด 13.1 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 2.8 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 2.19% (ประมาณการปี 2561)

ศาสนา อิสลาม 70.3% (ชีอะฮ์ประมาณ 42% และซุนนีประมาณ 28%) คริสต์ 14.5% ฮินดู 9.8% พุทธ 2.5% ยูดาเย 0.6% และอื่น ๆ 2.9%

ภาษา ภาษาอาหรับเป็นภาษาราชการ และมีการใช้ภาษาอังกฤษ ฟาร์ซี และอูรดู

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 97.46% (ประมาณการปี 2561 ของ UNESCO Institute of Statistics) งบประมาณด้านการศึกษาประมาณ 2.33% ของ GDP (ประมาณการปี 2560 ของธนาคารโลก) บาหลีเรนเป็นประเทศที่มีระบบการศึกษาภาครัฐที่เก่าแก่ที่สุดในคาบสมุทรอาระเบีย โดยรัฐบาลเข้ามารับผิดชอบการจัดการศึกษาแก่ประชาชนตั้งแต่ปี 2475 ระบบการศึกษาภาครัฐ ประกอบด้วย ระดับประถมศึกษา 6 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี รัฐบาลเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมด ทั้งค่าเล่าเรียน ค่าเครื่องแต่งกาย ค่าอาหาร และค่ารถรับ-ส่ง นอกจากนี้ ยังมีโรงเรียนเอกชนสายสามัญและวิทยาศาสตร์อิสลามที่เป็นของบาหลีเรนและนานาชาติ รวมทั้งสิ้น 48 แห่ง ส่วนการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีการเปิดมหาวิทยาลัยแห่งแรกของรัฐ คือ Gulf Polytechnic เมื่อปี 2511 และปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนหลายแห่ง อาทิ Arabian Gulf University ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อปี 2527 โดยได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลประเทศสมาชิกคณะมนตรีความร่วมมือแห่งรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council-GCC) ทั้ง 6 ประเทศ

การก่อตั้งประเทศ ราชวงศ์อาลคาเอสฟีฮ์เข้าไปมีอำนาจในบาหลีเรน ซึ่งอดีตเคยเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิเปอร์เซีย (อิหร่านในปัจจุบัน) ตั้งแต่ปี 2326 และปกครองบาหลีเรนอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 เจ้าผู้ครองรัฐบาหลีเรนและรัฐรอบอ่าวอื่น ๆ อีก 8 รัฐ (กาตาร์ และอีก 7 รัฐที่กลายเป็นสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในปัจจุบัน) ถูกกดดันให้ลงนามในสนธิสัญญาหลายฉบับกับสหราชอาณาจักร ส่งผลให้รัฐเหล่านี้ รวมทั้งบาหลีเรน ซึ่งสหราชอาณาจักรเรียกว่า Trucial Sheikhdoms หรือ Trucial States มีสถานะ

กลายเป็นรัฐในอารักขาของสหราชอาณาจักร แต่การที่สหราชอาณาจักรประกาศเมื่อปี 2511 ว่าจะถอนตัวจากรัฐรอบอ่าวทั้งหมดภายในปี 2514 สร้างความกังวลแก่เจ้าผู้ครองรัฐบาห์เรนอย่างมาก เฉพาะอย่างยิ่งกรณีอิหร่านอ้างกรรมสิทธิ์เหนือบาห์เรนด้วยการออกร่างกฎหมายเมื่อปี 2500 ประกาศให้บาห์เรนเป็นจังหวัดที่ 14 ของอิหร่าน แต่หลังจากที่อิหร่านยกเลิกการอ้างสิทธิ์เหนือบาห์เรน เพื่อแสดงการยอมรับต่อผลการสำรวจความเห็นของชาวบาห์เรนที่สหประชาชาติจัดทำขึ้น พ.ศ. 2513 ซึ่งชาวบาห์เรนส่วนใหญ่เห็นว่า บาห์เรนเป็นรัฐที่มีเอกราชสมบูรณ์จากอิหร่าน ทำให้บาห์เรนไม่เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องเข้าร่วมหรือกับ Trucial States เกี่ยวกับการจัดตั้งประเทศใหม่ หลังจากได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักรและเลือกที่จะประกาศตัวเป็นรัฐเอกราชแทน โดยบาห์เรนได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักรเมื่อ 15 ส.ค. 2514 ต่อมาเมื่อปี 2545 เชค ฮะมัด บิน อีซา อาลเคาะลีฟะฮ์ ซึ่งเสด็จขึ้นครองราชย์ เป็นเจ้าผู้ครองรัฐบาห์เรนต่อจากพระราชบิดาเมื่อปี 2542 ทรงสถาปนาพระองค์ขึ้นเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีพระองค์แรกของบาห์เรน และเปลี่ยนชื่อประเทศจาก “รัฐบาห์เรน” เป็น “ราชอาณาจักรบาห์เรน” จนถึงปัจจุบัน

วันชาติ 16 ธ.ค. (บาห์เรนได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักรเมื่อ 15 ส.ค. 2514 แต่เป็นอิสระจากการเป็นรัฐอารักขาของสหราชอาณาจักรเมื่อ 16 ธ.ค. 2514)

การเมือง ระบอบราชาธิปไตยกึ่งรัฐสภา สมเด็จพระราชาธิบดีทรงเป็นพระประมุขของประเทศภายใต้รัฐธรรมนูญ หลังจากมีการรับรองรัฐธรรมนูญฉบับแรกของประเทศเมื่อ 14 ก.พ. 2545 อย่างไรก็ดี ในทางปฏิบัติ การตัดสินใจที่สำคัญยังคงขึ้นอยู่กับสมเด็จพระราชาธิบดีและ นรม.เป็นหลัก

ฝ่ายบริหาร : สมเด็จพระราชาธิบดีทรงมีพระราชอำนาจเด็ดขาดในการแต่งตั้งหรือถอดถอน นรม. และ ครม. โดย นรม.องค์ปัจจุบัน คือ เจ้าชายเคาะลีฟะฮ์ บิน ซัลมาน อาลเคาะลีฟะฮ์ (85 พรรษา/ปี 2563) พระปิตุลา (อา) ของสมเด็จพระราชาธิบดีฮะมัด บิน อีซา อาลเคาะลีฟะฮ์ (70 พรรษา/ปี 2563) ทั้งนี้ เจ้าชายเคาะลีฟะฮ์ ทรงดำรงตำแหน่ง นรม.ตั้งแต่ปี 2514 และได้รับการบันทึกว่าทรงเป็น นรม.ที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดในโลก (อายุ 49 ปี/ปี 2563) ขณะเดียวกัน สมาชิกพระราชวงศ์อาลเคาะลีฟะฮ์มักได้ดำรงตำแหน่งสำคัญใน ครม. โดยเฉพาะกระทรวงด้านความมั่นคง

ฝ่ายนิติบัญญัติ : ใช้ระบบ 2 สภา ประกอบด้วย 1) สภาที่ปรึกษา (Consultative Council/Majlis al Shura) หรือวุฒิสภา มีสมาชิก 40 คน มาจากการแต่งตั้งโดยสมเด็จพระราชาธิบดี การแต่งตั้งครั้งล่าสุดเมื่อ ธ.ค. 2561 และ 2) สภาผู้แทนราษฎร (Council of Representatives/Majlis al Nuwab) มีสมาชิก 40 คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรง วาระ 4 ปี การเลือกตั้งครั้งแรกเมื่อ ต.ค. 2545 ครั้งล่าสุดเมื่อ ธ.ค. 2561 และครั้งถัดไปปี 2565 ทั้งนี้ แม้บาห์เรนมีกฎหมายห้ามจัดตั้งพรรคการเมือง แต่ก็อนุญาตให้มีการจัดตั้งกลุ่มการเมือง (political societies) ได้ โดยกลุ่มการเมืองที่สำคัญ ได้แก่ 1) กลุ่ม Al Wefaq ของชาวชีอะห์เคร่งจารีต แต่ศาลสูงบาห์เรนมีคำสั่งยุบกลุ่ม Al Wefaq เมื่อ มิ.ย. 2559 จากข้อกล่าวหาของรัฐบาลบาห์เรนว่า กลุ่ม Al Wefaq พยายามเคลื่อนไหวเพื่อล้มล้างรัฐบาล สร้างความแตกแยกในสังคม และมีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มที่มีแนวคิดหัวรุนแรง และก่อการร้าย 2) กลุ่ม Waad (National Democratic Action Society) ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของชาวซุนนีย์กับชาวชีอะห์ที่มีแนวคิดอนุรักษนิยมเคร่งจารีต เป็นพันธมิตรของกลุ่ม Al Wefaq ทั้งนี้ ศาลสูงบาห์เรนมีคำสั่งยุบกลุ่ม Waad เมื่อ พ.ศ. 2560 จากข้อกล่าวหาของรัฐบาลบาห์เรนว่า กลุ่ม Waad เกี่ยวข้องกับกลุ่มก่อการร้าย และ 3) กลุ่ม Al Asalah กับกลุ่ม Al Menbar ของชาวซุนนีย์เคร่งจารีต

ฝ่ายตุลาการ : ระบบกฎหมายมีพื้นฐานมาจากกฎหมายอิสลาม และกฎหมายของสหราชอาณาจักร รวมกัน ไม่ยอมรับการบังคับคดีของศาลระหว่างประเทศ คณะผู้พิพากษาศาลสูงสุดได้รับแต่งตั้งโดยพระราชกฤษฎีกา

ขณะที่ประธานและคณะผู้พิพากษาศาลรัฐธรรมนูญมาจากการแต่งตั้งโดยสภาตุลาการสูงสุด ซึ่งมีสมเด็จพระราชาธิบดีเป็นประธาน และสมาชิกมีวาระ 9 ปี ได้แก่ ผู้พิพากษาศาลสูงสุด ผู้พิพากษาศาลชะรีอะฮ์ และผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

เศรษฐกิจ บารเรนเป็นประเทศแรกในรัฐรอบอ่าวอาหรับที่ขุดพบน้ำมันดิบตั้งแต่ปี 2475 และทำให้เศรษฐกิจของประเทศหันมาพึ่งพาการส่งออกน้ำมันเป็นหลักแทนการค้าไข่มุกที่ดำเนินมาเป็นเวลาหลายร้อยปี แต่การมีพื้นที่เล็กจึงทำให้มีปริมาณน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติสำรองน้อยและลดน้อยลง ด้วยเหตุนี้รัฐบาลบารเรนจึงพยายามลดการพึ่งพารายได้จากทรัพยากรน้ำมันและหันไปเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมบริการ ส่งผลให้ปัจจุบันบารเรนกลายเป็นศูนย์กลางทางการเงิน โทรคมนาคม การสื่อสาร การต่อเรือ การบิน และการท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในตะวันออกกลาง ขณะเดียวกันก็พยายามลดอุปสรรคทางการค้า ด้วยการจัดทำความตกลงการค้าเสรี (FTA) กับประเทศต่าง ๆ เฉพาะอย่างยิ่งบารเรนเป็นประเทศแรกในรัฐรอบอ่าวอาหรับที่ประสบความสำเร็จในการจัดทำ FTA กับสหรัฐฯ เมื่อ ส.ค. 2549 นอกจากนี้ รัฐบาลยังผลักดันโครงการพัฒนาเศรษฐกิจตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ “Vision 2030” เพื่อก้าวขึ้นเป็นศูนย์กลางการผลิตและการลงทุนด้านอุตสาหกรรมของอ่าวอาหรับภายในปี 2573

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันดิบ ซึ่งมีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้วประมาณ 124.6 ล้านบาร์เรล (มากเป็นอันดับที่ 67 ของโลก) กำลังการผลิตวันละ 194,245 บาร์เรล โดยเป็นการผลิตจากแหล่งน้ำมันในบารเรน วันละ 41,020 บาร์เรล และจากการนำเข้าน้ำมันจากแหล่ง Abu Safah นอกชายฝั่งใกล้อ่าวเปอร์เซียที่บารเรนถือครองร่วมกับซาอุดีอาระเบีย วันละ 153,225 บาร์เรล (ข้อมูลเมื่อ ม.ค.-ก.พ. 2562 ของ Bahrain National Oil and Gas Authority) ก๊าซธรรมชาติ ซึ่งมีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้วประมาณ 92,030 ล้านลูกบาศก์เมตร (มากเป็นอันดับที่ 53 ของโลก) กำลังการผลิตวันละ 21,070 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยเป็นการผลิตเพื่อใช้ภายในประเทศทั้งหมด ทั้งนี้ เมื่อ เม.ย. 2561 บารเรนค้นพบแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติแห่งใหม่ในชั้นหินดินดานจากแหล่ง Khaleej Al Bahrain บริเวณชายฝั่งตะวันตกของบารเรน คาดว่ามีปริมาณน้ำมันดิบสำรองไม่น้อยกว่า 80,000 ล้านบาร์เรล และปริมาณก๊าซธรรมชาติสำรองประมาณ 280,000 - 560,000 ล้านลูกบาศก์เมตร ถือเป็นแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศและในประวัติศาสตร์นับตั้งแต่มีการค้นพบแหล่งน้ำมันในบารเรนเมื่อปี 2475 นอกจากนี้ ยังมีแร่อะลูมิเนียม ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกสำคัญอันดับ 2 รองจากน้ำมัน และทรัพยากรทางทะเล

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : ดินารบารเรน (Bahraini Dinar-BHD)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : ประมาณ 0.38 ดินารบารเรน : 1 ดอลลาร์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 80.01 บาท : 1 ดินารบารเรน (ต.ค. 2562)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) : 37,746 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2561 ของธนาคารโลก)

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 1.78%

ดุลบัญชีเดินสะพัด : ขาดดุล 1,599 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ : 2,334 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี : 41,973 ดอลลาร์สหรัฐ

แรงงาน : 923,068 คน

อัตราการว่างงาน : 4.47% (ประมาณการปี 2562 โดยกระทรวงแรงงานและพัฒนาสังคมของบาห์เรน)

อัตราเงินเฟ้อ : 2.1% (ประมาณการปี 2561 ของกระทรวงการคลังและเศรษฐกิจแห่งชาติบาห์เรน)

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : เกินดุล 6,775 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เมื่อปี 2561 ขององค์การการค้าโลก)

มูลค่าการส่งออก : 19,875 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าส่งออก : ปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม รวมถึงน้ำมัน (58.5%) อะลูมิเนียม (11.6%) ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร อาทิ อาหาร น้ำตาลทราย (11.2%) เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก (5.8%) สินแร่ (5.5%) ยานพาหนะ (2.3%) เครื่องจักรรวมถึงคอมพิวเตอร์ (1.7%) อัญมณีและโลหะมีค่า (1.3%) พลาสติกและผลิตภัณฑ์ทำจากพลาสติก (1.1%) และปุ๋ย (1%)

ประเทศส่งออกสินค้าสำคัญ : ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สหรัฐฯ โอมาน อียิปต์ จีน อินเดีย คูเวต เกาหลีใต้ ไต้หวัน และเนเธอร์แลนด์

มูลค่าการนำเข้า : 13,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้านำเข้า : สินค้าอุตสาหกรรม (54%) อาทิ รถยนต์ เรือ เครื่องส่งสัญญาณวิทยุโทรศัพท์ เชื้อเพลิง แร่ รวมถึงน้ำมัน (31.7%) ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและอาหาร (12.6%) อาทิ ข้าว เนื้อสัตว์ปีก และอื่น ๆ (1.7%)

ประเทศนำเข้าสินค้าสำคัญ : สหภาพยุโรป จีน สหรัฐฯ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ญี่ปุ่น

การทหาร กองทัพบาห์เรนมีกำลังพลไม่มากนัก แต่มียุทโธปกรณ์ที่ทันสมัย ส่วนใหญ่นำเข้าจากสหรัฐฯ งบประมาณด้านการทหารเมื่อปี 2561 อยู่ที่ 1,480 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 3.77% ของ GDP) นอกจากนี้ บาห์เรนยังเป็นที่ตั้งกองเรือที่ 5 ของสหรัฐฯ โดยอนุญาตให้กำลังพลสหรัฐฯ และพันธมิตรเข้าไปตั้งฐานทัพที่ Juffair ตั้งแต่ต้นทศวรรษที่ 1990 ปัจจุบันมีกำลังพลสหรัฐฯ จำนวน 5,000 นาย และกำลังพลสหราชอาณาจักร จำนวน 150 นาย ประจำการอยู่ในบาห์เรน รวมทั้งบาห์เรนได้รับสถานะเป็นพันธมิตรหลักนอกเนโท (Major Non-NATO Ally-MNNA) ของสหรัฐฯ ตั้งแต่ปี 2546 และอนุญาตให้สหรัฐฯ นำเอาระบบป้องกันขีปนาวุธเข้าไปประจำการในบาห์เรนเมื่อ ก.พ. 2553 ขณะที่สหราชอาณาจักรกับบาห์เรนบรรลุข้อตกลงขยายความร่วมมือด้านการทหาร เมื่อ ธ.ค. 2557 เพื่อตอบสนองภัยคุกคามความมั่นคงในตะวันออกกลาง โดยบาห์เรนอนุญาตให้สหราชอาณาจักรเข้ามาจัดตั้งฐานทัพถาวรบริเวณท่าเรือ Mina' Salman เป็นเวลา 30 ปี เพื่อเป็นคลังอาวุธ และเสริมกำลังแก่เรือทำลายทุ่นระเบิด 4 ลำของสหราชอาณาจักรที่ประจำการอยู่ที่ท่าเรือดังกล่าวอยู่แล้ว รวมทั้งเพื่อขยายภารกิจรักษาความมั่นคงในอ่าวเปอร์เซียของกองทัพเรือสหราชอาณาจักรอย่างถาวร โดยเฉพาะการส่งเรือขนาดใหญ่เข้าไปในอ่าวเปอร์เซีย ทั้งนี้ การก่อสร้างฐานทัพดังกล่าวแล้วเสร็จและมีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อ เม.ย. 2561

กองทัพบาห์เรนมีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า กองกำลังป้องกันประเทศบาห์เรน (Bahrain Defense Forces-BDF) อยู่ในกำกับของ กห. มีกำลังพลทั้งสิ้น 8,200 นาย ประกอบด้วย

- ทบ. มีกำลังพล 6,000 นาย ยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ รถถังรุ่น M-60A3 Patton จำนวน 180 คัน ยานยนต์ลาดตระเวนหุ้มเกราะ รุ่น AML-90 จำนวน 22 คัน ยานยนต์หุ้มเกราะรุ่น YPR-765 PRI จำนวน 25 คัน รุ่น AIFV-B-C25 จำนวน 42 คัน และรุ่น Fahd 240 จำนวน 53 คัน รถสายพานลำเลียงหุ้มเกราะ รุ่น M113A2 จำนวน 200 คัน รุ่น AIFV-B จำนวน 3 คัน รุ่น Arma และรุ่น M-ATV (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) อาวุธปล่อยนำวิถีต่อต้านรถถังรุ่น AIFV-B-Milan จำนวน 5 ลูก รุ่น HMMWV รุ่น BGM-71A TOW และรุ่น Kornet-EM (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) รุ่น M40A1 จำนวน 25 ลูก และรุ่น MOBAT จำนวน 6 ลูก ปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานรุ่น M109A5 จำนวน 20 กระบอก รุ่น M110A2 จำนวน 62 กระบอก รุ่น L188 Light Gun จำนวน 8 กระบอก รุ่น M198 จำนวน 28 กระบอก รุ่น SR5 จำนวน 4 กระบอก รุ่น M270 MLRS

จำนวน 9 กระบอก เครื่องยิงลูกระเบิดรุ่น L16 จำนวน 12 เครื่อง รุ่น EIMOS จำนวน 6 เครื่อง รุ่น M113A2 จำนวน 12 เครื่อง ซีปนาวุธแบบผิวพื้นสู่วิวพื้น รุ่น MGM-140A ATACMS (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) อาวุธปล่อยนำวิถีต่อต้านอากาศยานรุ่น MIM-23B I-HAWK จำนวน 6 ลูก รุ่น Crotales จำนวน 7 ลูก รุ่น FIM-92A Stinger และรุ่น RBS-70 (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) ปืนใหญ่วิถีราบรุ่น Oerlikon จำนวน 12 กระบอก และรุ่น L/70 จำนวน 12 กระบอก

- ทร. มีกำลังพล 700 นาย ยุทธโศภณสำคัญ ได้แก่ เรือฟริเกต (FFGHM) ชั้น OHP ชื่อ RBNS Sabha ซึ่งเดิมคือเรือ USS Jack Williams (FFG-24) ของกองทัพเรือสหรัฐฯ จำนวน 1 ลำ เรือคอร์เวต (FSG) ชั้น Al Manama จำนวน 2 ลำ เรือตรวจการณ์เร็วติดตั้งอาวุธปล่อยนำวิถี (PCFG) ชั้น Ahmed el Fateh จำนวน 4 ลำ เรือตรวจการณ์ (PB) ชั้น Al Jarim จำนวน 2 ลำ และชั้น Al Riffa จำนวน 2 ลำ เรือตรวจการณ์เร็ว (PBF) ชั้น Mk V SOC จำนวน 2 ลำ เรือระบายพลขนาดกลาง (LCM) ชั้น Loadmaster จำนวน 1 ลำ ชั้น Mashtan จำนวน 4 ลำ และชั้น Dinar จำนวน 2 ลำ เรือระบายพลขนาดเล็ก (LCVP) ชั้น Sea Keeper จำนวน 2 ลำ นอกจากนี้ยังมีเฮลิคอปเตอร์แบบลำเลียงรุ่น Bo-105 จำนวน 2 เครื่อง ประจำการใน ทร.

- ทอ. มีกำลังพล 1,500 นาย ยุทธโศภณสำคัญ ได้แก่ เครื่องบินโจมตีเร็ว (FTR) รุ่น F-5E Tiger II จำนวน 8 เครื่อง รุ่น F-5F Tiger II จำนวน 4 เครื่อง เครื่องบินขับไล่แบบโจมตีภาคพื้นดิน (FGA) รุ่น F-16C จำนวน 16 เครื่อง รุ่น F-16D จำนวน 4 เครื่อง เครื่องบินลำเลียง (TPT) รุ่น C-130J จำนวน 1 เครื่อง รุ่น B-727 จำนวน 1 เครื่อง รุ่น B-747 จำนวน 2 เครื่อง รุ่น Gulfstream II จำนวน 1 เครื่อง รุ่น Gulfstream IV จำนวน 1 เครื่อง รุ่น Gulfstream 450 จำนวน 1 เครื่อง รุ่น Gulfstream 550 จำนวน 1 เครื่อง และรุ่น BAe-146 จำนวน 1 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์แบบโจมตี (ATK) รุ่น AH1-E Cobra จำนวน 16 เครื่อง และรุ่น AFH1-1F Cobra จำนวน 12 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์แบบลำเลียง (TPT) รุ่น S-70A Black Hawk จำนวน 3 เครื่อง รุ่น S-92A จำนวน 1 เครื่อง รุ่น UH-60L Black Hawk จำนวน 1 เครื่อง รุ่น UH-60M Black Hawk จำนวน 8 เครื่อง รุ่น Bell 212 (AB-212) จำนวน 11 เครื่อง และรุ่น Bo-105 จำนวน 3 เครื่อง อาวุธปล่อยนำวิถีแบบอากาศสู่อากาศ (AAM) รุ่น AGM-65D/G Maverick รุ่น AIM-9P Sidewinder รุ่น AIM-7 Sparrow รุ่น AIM-120 AMRAAM รุ่น TOW และระเบิดนำวิถีทำลายภาคพื้นดินรุ่น GBU10/12 Paveway II (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน)

นอกจากนี้ยังมีกองกำลังที่ไม่ได้อยู่ในกำกับของ กท. ได้แก่

- กองกำลังความมั่นคงพิเศษ หรือ ตร.ปราบจลาจล อยู่ในกำกับของ มท. มีกำลังพลประมาณ 9,000 นาย กำลังพลส่วนใหญ่มาจากประเทศอาหรับอื่น ๆ และปากีสถาน มียานยนต์หุ้มเกราะและเฮลิคอปเตอร์ประจำการจำนวนหนึ่ง

- กองกำลังป้องกันชายฝั่ง อยู่ในกำกับของ มท. มีกำลังพลประมาณ 260 นาย มีการประจำการเรือตรวจการณ์ (PBF และ PB) ชั้นต่าง ๆ จำนวนรวม 52 ลำ และเรือระบายพลขนาดใหญ่ (LCU) ชั้น Load-master II จำนวน 1 ลำ

- กองกำลังพิทักษ์ชาติ (National Guard) ที่ก่อตั้งขึ้นโดยพระบรมราชโองการของเชค อีซา อติตเจ้าผู้ครองรัฐบาห์เรน เมื่อปี 2540 มีกำลังพลประมาณ 2,000 นาย ในจำนวนนี้เป็นกำลังพลต่างชาติจำนวนมาก โดยเฉพาะชาวปากีสถาน

ปัญหาด้านความมั่นคง

การที่บาห์เรนเป็นประเทศขนาดเล็ก เป็นปัจจัยที่ทำให้บาห์เรนเลือกดำเนินนโยบายสายกลาง และถ่วงดุลโลกอาหรับมุสลิมกับมหาอำนาจตะวันตกมาตลอด อย่างไรก็ตาม ความใกล้ชิดกับสหรัฐฯ จากการเป็น

ที่ตั้งกองเรือที่ 5 ของสหรัฐฯ และการมีสถานะเป็นพันธมิตรหลักนอกเนโทของสหรัฐฯ ส่งผลให้บาห์เรนเสี่ยงต่อการตกเป็นเป้าโจมตีของกลุ่มก่อการร้าย ตามที่เคยปรากฏรายงานว่า เครือข่ายอัลกออิดะฮ์ (Al Qaida-AQ) พยายามจัดตั้งเครือข่ายปฏิบัติการในบาห์เรน โดยอาจมีเป้าหมายเพื่อโจมตีกองเรือที่ 5 ของสหรัฐฯ ขณะเดียวกันก็อาจถูกอิหร่านหวาดระแวงว่า เตรียมร่วมมือกับสหรัฐฯ เพื่อโจมตีอิหร่านได้เช่นกัน

ปัญหากรณีอิหร่านอ้างกรรมสิทธิ์เหนือดินแดนบาห์เรน แม้ว่ายุติไปตั้งแต่ปี 2513 เมื่ออิหร่านยอมรับผลการสำรวจความคิดเห็นชาวบาห์เรนที่สหประชาชาติจัดทำขึ้น ซึ่งระบุว่าชาวบาห์เรนส่วนใหญ่เห็นว่าบาห์เรนเป็นรัฐที่มีเอกราชอย่างสมบูรณ์จากอิหร่าน แต่จนถึงปัจจุบันรัฐบาลบาห์เรนยังหวาดระแวงว่า อิหร่านอาจพยายามขยายอิทธิพลเข้าไปในบาห์เรนด้วยการแทรกแซงผ่านชุมชนชาวชีอะฮ์ ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ (ประมาณ 42% ของประชากรทั้งหมด) หลังจากมีการชุมนุมเรียกร้องประชาธิปไตยของชาวชีอะฮ์ในบาห์เรนเมื่อ ก.พ.-มี.ค. 2554 จนเป็นเหตุให้รัฐบาลบาห์เรนต้องร้องขอให้คณะมนตรีความร่วมมือแห่งรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council-GCC) ส่งกองกำลังโล่พิทักษ์คาบสมุทร (Peninsula Shield) เข้าไปช่วยรักษาความสงบในบาห์เรน และเป็นการป้องปรามไม่ให้อิหร่านขยายอิทธิพลเข้าสู่บาห์เรน ทั้งนี้ กองกำลังดังกล่าวยังคงประจำการอยู่ในบาห์เรนจนถึงปัจจุบัน

การก่อเหตุความไม่สงบและการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลของชาวอาหรับชีอะฮ์ในบาห์เรน นับจากห้วงปี 2554 จนถึงปัจจุบัน ยังปรากฏอยู่เป็นระยะ โดยการก่อเหตุความไม่สงบส่วนใหญ่เป็นการลอบวางระเบิดขนาดเล็ก ซึ่งที่ผ่านมารัฐบาลบาห์เรนสามารถจับกุมผู้ก่อเหตุและสืบสวนพบว่า ผู้ก่อเหตุได้รับการสนับสนุนทางการเงินและการฝึกอาวุธจากกองกำลังพิทักษ์การปฏิวัติอิสลาม (Islamic Revolutionary Guards Corps-IRGC) ของอิหร่าน และกลุ่มฮิซบอลลอฮ์ในเลบานอน อาทิ การจับกุมสมาชิกชายงานก่อการร้ายที่ IRGC เข้ามาจัดตั้งในบาห์เรนได้จำนวน 116 คน เมื่อ มี.ค. 2561 จึงยิ่งทำให้รัฐบาลบาห์เรนเชื่อว่าอิหร่านพยายามบ่อนทำลายความมั่นคงของบาห์เรน และส่งผลให้ในห้วงปี 2559-2561 รัฐบาลบาห์เรนดำเนินมาตรการลงโทษขั้นรุนแรงต่อผู้ก่อเหตุและผู้ต้องสงสัยที่มีความเชื่อมโยงกับอิหร่านและกลุ่มฮิซบอลลอฮ์ อาทิ การออกคำสั่งเนรเทศชาวเลบานอนจำนวนหนึ่งออกจากบาห์เรนเมื่อ มี.ค. 2559 เนื่องจากตรวจพบว่ามี ความเชื่อมโยงกับกลุ่มฮิซบอลลอฮ์ ขณะที่การชุมนุมประท้วงรัฐบาลบาห์เรนของชาวชีอะฮ์มุ่งไปที่การเรียกร้องให้รัฐบาลบาห์เรนยุติการปราบปรามกลุ่มต่อต้านรัฐบาล โดยเฉพาะการจับกุมและลงโทษผู้นำกลุ่มต่อต้านรัฐบาล รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้วยการเพิกถอนสัญชาติบาห์เรน ประหารชีวิต และจำคุกเป็นเวลาสูงสุด 15 ปี

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ABEDA, AFESD, AMF, CAEU, CICA, FAO, G-77, GCC, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICRM, IDA, IDB, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC, LAS, MIGA, NAM, OAPEC, OIC, OPCW, PCA, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO และ WTO นอกจากนี้ยังมีสถานะเป็นผู้สังเกตการณ์ของ IOM

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยบาห์เรนต้องการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในนวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการจัดตั้งสถาบันวิจัยเทคโนโลยีสวนเทคโนโลยี ศูนย์ Techtainment (technology interactive entertainment) และเมืองการศึกษา โดยมีเป้าหมายให้เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในการวิจัยและเรียนรู้ด้าน ICT รวมทั้งเป็นมหาวิทยาลัยออนไลน์ของภูมิภาคเอเชียและตะวันออกกลาง

การขนส่งและโทรคมนาคม ท่าอากาศยาน 4 แห่ง โดยมีท่าอากาศยานนานาชาติที่สำคัญ คือ Bahrain International Airport นอกจากนี้ ยังมีท่าเรือสำคัญ 3 ท่า ได้แก่ ท่าเรือ Mina' Salman ท่าเรือ Sitrah (ตั้งอยู่บนเกาะ Sitrah ห่างจากเกาะบาหลีเรนที่เป็นที่ตั้งมานามา เมืองหลวง ไปทางใต้ประมาณ 5 กม.) และ ท่าเรือ Khalifa Bin Salman เส้นทางคมนาคม มีถนนระยะทาง 5,100 กม. (ประมาณการปี 2562 ของกระทรวงโยธาธิการบาหลีเรน) ท่อส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมระยะทาง 118 กม. (ประมาณ 42 กม.อยู่นอกชายฝั่ง และ ประมาณ 76 กม.อยู่บนฝั่ง ข้อมูลเมื่อ มิ.ย. 2561 ของกระทรวงน้ำมันบาหลีเรน) การโทรคมนาคม : โทรศัพท์พื้นฐานให้บริการประมาณ 288,288 เลขหมาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ประมาณ 2.092 ล้านเลขหมาย จำนวนผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต 98.64% ของจำนวนประชากรทั้งหมด 1.503 ล้านคน (ประมาณการปี 2561 ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ) รหัสประเทศสำหรับโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ +973 รหัสอินเทอร์เน็ต .bh

การเดินทาง สายการบินของไทยไม่มีเที่ยวบินตรง กรุงเทพฯ-มานามา (ประมาณ 5,358 กม.) ส่วนสายการบินของบาหลีเรนที่บินตรงมาไทย คือ Gulf Air ให้บริการเที่ยวบินไป-กลับ มานามา-กรุงเทพฯ ทุกวัน ระยะเวลาในการบิน 7 ชม. 25 นาที เวลาที่บาหลีเรนช้ากว่าไทย 4 ชม. นักธุรกิจและนักท่องเที่ยวชาวไทยได้รับอนุญาตให้ทำงานในบาหลีเรนได้ 30 วัน โดยไม่ต้องขอรับการตรวจลงตรา และสามารถขอต่อเวลาได้อีก 14 วัน แต่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเป็นเงิน 25 ดินาร ซึ่งสามารถขอต่อเวลาได้ที่จุดผ่านแดนเข้าบาหลีเรน เว็บไซต์การท่องเที่ยว <http://www.btea.bh/>

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1. สถานการณ์การเมืองภายในบาหลีเรน ได้แก่

1.1) การที่รัฐบาลบาหลีเรนยังเผชิญกับกระแสต่อต้านของชาวอาหรับชีอะฮ์ นับตั้งแต่เกิดกรณีการใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุมของชาวอาหรับชีอะฮ์เมื่อ มี.ค. 2554 และการที่กลุ่ม Al Wefaq (เคยเป็นกลุ่มการเมืองของชาวชีอะฮ์ที่ใหญ่ที่สุดในรัฐสภา ก่อนที่ ส.ส.ในสังกัดลาออกจากรัฐสภาเพื่อประท้วงกรณีสลายการชุมนุมดังกล่าว) ไม่ยอมรับผลการเสวนาระดับชาติที่จัดขึ้นเมื่อ ก.ค. 2554 เพื่อแก้ไขปัญหาความวุ่นวายทางการเมือง กลายเป็นปัจจัยที่ทำให้กลุ่มผู้ประท้วงชาวอาหรับชีอะฮ์ปรับแนวทางเคลื่อนไหวจากเดิมที่ชุมนุมประท้วงอย่างสันติไปเป็นการก่อความไม่สงบและการก่อเหตุร้าย เพื่อตอบโต้รัฐบาลอย่างเป็นระยะ ทั้งนี้ นับตั้งแต่ต้นปี 2555 จนถึงปี 2562 ยังคงมีการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลของชาวอาหรับชีอะฮ์ แต่การชุมนุมและการใช้กำลังปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมของรัฐบาลไม่ได้รุนแรง อีกทั้งการชุมนุมยังจำกัดอยู่ในชุมชนที่มีชาวอาหรับชีอะฮ์อาศัยอยู่หนาแน่น นอกจากนี้การที่ศาลสูงบาหลีเรนมีคำสั่งยุบกลุ่ม Al Wefaq ของชาวชีอะฮ์ และกลุ่ม Waad ของชาวซุนนีและชีอะฮ์ซึ่งเป็นกลุ่มต่อต้านรัฐบาล เนื่องจากเกี่ยวข้องกับกลุ่มก่อการร้าย ก็เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีการชุมนุมประท้วงรัฐบาลของชาวอาหรับชีอะฮ์ในบาหลีเรนเป็นระยะ

1.2) ความเคลื่อนไหวของสมาชิกกลุ่มการเมืองฝ่ายต่อต้านรัฐบาล ที่อาจออกมาเคลื่อนไหวชุมนุมและก่อเหตุความไม่สงบ เฉพาะอย่างยิ่งกลุ่ม Al Wefaq ของชาวชีอะฮ์และกลุ่มการเมืองพันธมิตรที่ปัจจุบันถูกรัฐบาลบาหลีเรนปราบปรามอย่างหนักนับตั้งแต่ห้วงปี 2561 จนถึงปัจจุบัน ทั้งการจับกุม การลงโทษปรับ จำคุก เพิกถอนสัญชาติ เนรเทศออกนอกประเทศ และประหารชีวิต

2. ปัญหาความขัดแย้งกับอิหร่านที่อาจเกิดขึ้นอีก จากการที่บาหลีเรนอนุญาตให้ GCC ประจําการกองกำลัง Peninsula Shield ในบาหลีเรน ซึ่งปัจจุบันมีประมาณ 1,500 นาย เพื่อช่วยรักษาความสงบในประเทศนับตั้งแต่ปี 2554 จนถึงปัจจุบัน ยังเป็นประเด็นที่สร้างความหวาดระแวงให้กับอิหร่าน และทำให้บาหลีเรนกลายเป็นด่านหน้าในการสกัดกั้นการขยายอิทธิพลของอิหร่านเข้าสู่ GCC ซึ่งเป็นเขตอิทธิพลของซาอุดีอาระเบียในระยะยาว

ความสัมพันธ์ไทย-บาห์เรน

บาห์เรนกับไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อ 17 ม.ค. 2520 โดยไทยให้ สอท. ณ ริยาด มีเขตอาณาครอบคลุมถึงบาห์เรน ต่อมา ครม.มีมติเมื่อ 12 ธ.ค. 2532 ให้บาห์เรนอยู่ใต้เขตอาณาของ สอท. ณ คูเวตซิตี ก่อนที่จะมีการเปิด สอท. ณ มานามา เมื่อ 14 ก.พ. 2547 และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมา โดยตลอดจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ บาห์เรนเป็นหนึ่งในกลุ่มมิตรประเทศหลักที่สนับสนุนไทยอย่างแข็งขันในการแก้ไขความเข้าใจผิดเกี่ยวกับปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยต่อองค์การความร่วมมืออิสลาม (OIC) และเป็นสื่อกลางในการพยายามปรับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบีย

นอกจากนี้ นรม.บาห์เรนทรงชื่นชมพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งทรงโปรดประเทศไทยและอัยาศัยไมตรีของคนไทย ทรงเสด็จฯ เยือนไทยเป็นประจำทั้งที่เป็นทางการและเป็นการส่วนพระองค์ โดยการเสด็จฯ เยือนไทยอย่างเป็นทางการครั้งสุดท้ายของ นรม.บาห์เรน ระหว่าง 8-10 ต.ค. 2559 เพื่อเข้าร่วมการประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชีย (ACD Summit) ครั้งที่ 2 ที่ไทยเป็นเจ้าภาพ และทรงเสด็จฯ เข้าร่วมพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อ 26 ต.ค. 2560 ขณะที่สมเด็จพระราชาธิบดีบาห์เรนเสด็จฯ เยือนไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐบาลเมื่อ 18-20 เม.ย. 2556

การแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้แทนฝ่ายไทยครั้งสุดท้ายคือ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นรม. พร้อมด้วย รมว.กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เยือนบาห์เรน ระหว่าง 24-26 เม.ย. 2560 ตามคำเชิญของ นรม.บาห์เรน ซึ่งการเยือนในครั้งนี้ตรงกับโอกาสครบรอบ 40 ปี ของการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างสองประเทศ ส่วนการเยือนของผู้แทนฝ่ายบาห์เรนครั้งสุดท้ายคือ นาง Faeqa bint Saeed Al-Saleh รมว.กระทรวงสาธารณสุขบาห์เรน เยือนไทยเพื่อเข้าร่วมการประชุมติดตามความคืบหน้าของความร่วมมือด้านการแพทย์ระหว่างระหว่างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์กับ University of Bahrain และเป็นผู้แทน นรม.บาห์เรน เปิดศูนย์สารสนเทศบาห์เรน (Bahrain Information Center) ณ อาคารสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ระหว่าง 11-12 ก.ย. 2561

ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ การค้าไทย-บาห์เรน เมื่อปี 2561 มีมูลค่าประมาณ 415.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (13,492.31 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2560 ซึ่งมีมูลค่าอยู่ที่ 290.12 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (9,839.25 ล้านบาท) โดยเมื่อปี 2561 ไทยส่งออกมูลค่า 249.59 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (8,064.79 ล้านบาท) และนำเข้ามูลค่า 166.11 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (5,427.52 ล้านบาท) ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า 83.48 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,637.27 ล้านบาท) สินค้าส่งออกหลักของไทย ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ทองแดงและของทำด้วยทองแดง อัญมณีและเครื่องประดับ คอมพิวเตอร์ของเครื่องทำความเย็น ตู้เย็น ตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ ผลิตภัณฑ์พลาสติก อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูปสินค้าที่ไทยนำเข้าจากบาห์เรน ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะ และผลิตภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูปและกึ่งสำเร็จรูป ปุย และยากำจัดศัตรูพืชและสัตว์ เคมีภัณฑ์ เครื่องประดับอัญมณี เนื้อสัตว์สำหรับการบริโภค เยื่อกระดาษและเศษกระดาษ ผลิตภัณฑ์ทำจากพลาสติก

นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายตกลงจะเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ว่าด้วยความร่วมมือเกี่ยวกับความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานเพื่อชดเชยสิ่งที่อีกฝ่ายหนึ่งขาดไป โดยบาห์เรนแสดงความสนใจที่จะร่วมมือกับไทยในด้านการเกษตรผ่านการทำ contract farming ร่วมกัน นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังบรรลุข้อตกลงจัดตั้งศูนย์

กระจายสินค้าไทยในบาห์เรน เพื่อกระจายสินค้าสู่ตลาดใน GCC แอฟริกาเหนือ เอเชียใต้ และเอเชียกลาง และการเร่งผลักดันการจัดทำ FTA ในกรอบ GCC-อาเซียน แทนการจัดทำ FTA ไทย-บาห์เรนที่ลงนามร่วมกันเมื่อปี 2545 ซึ่งหากประสบความสำเร็จก็น่าจะส่งผลให้การค้าทวิภาคีขยายตัวยิ่งขึ้น ปัจจุบันมีชาวไทยในบาห์เรนประมาณ 8,000 คน ส่วนใหญ่เป็นแรงงานฝีมือและกึ่งฝีมือ และพนักงานนวดสปา ประมาณ 3,000 คน ที่เหลือเป็นชาวไทยที่เป็นผู้พำนักถาวรประมาณ 5,000 คน และคนไทยที่ประกอบกิจการร้านอาหารไทย ช่างทำผมช่างตัดเย็บเสื้อผ้า นักศึกษาไทย คนไทยที่สมรสกับชาวต่างชาติ สำหรับด้านการท่องเที่ยว เมื่อปี 2561 มีชาวบาห์เรนเดินทางมาไทยรวมทั้งสิ้น 34,160 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้ขอรับการตรวจลงตราประเภทนักท่องเที่ยวและผู้ได้รับยกเว้นการตรวจลงตรา จำนวนรวม 32,242 คน (ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2560 ที่มีจำนวนรวม 34,301 คน)

ข้อตกลงสำคัญ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า และวิชาการ (3 พ.ย. 2544) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือเชิงพาณิชย์ (10 พ.ย. 2544) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งกองทุนลงทุนในประเทศไทย (9 เม.ย. 2545) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์กลางการค้าและการกระจายสินค้าในบาห์เรน (1 พ.ค. 2545) ความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (21 พ.ค. 2545) ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมระดับสูง (High Joint Commission) ไทย-บาห์เรน (11 มิ.ย. 2545) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกับสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมบาห์เรน (31 ส.ค. 2546) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างเอกชนไทยกับบาห์เรน (22 ก.ย. 2547) ความตกลงการบินฉบับใหม่ (26 เม.ย. 2549) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการเพิ่มพูนความร่วมมือด้านน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ (11 ธ.ค. 2550) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านสาธารณสุข (24 ม.ค. 2551) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยกับสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมบาห์เรน (29 มิ.ย. 2552) ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งสภาธุรกิจร่วม ไทย-บาห์เรน (31 มี.ค. 2553) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งคลังสำรองอาหารและศูนย์กระจายสินค้าไทยในบาห์เรน (31 มี.ค. 2553) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือ ด้านความมั่นคงทางอาหาร การค้า และการลงทุนในผลิตภัณฑ์และโภคภัณฑ์การเกษตร โดยเฉพาะอาหารฮาลาล บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว และบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านวัฒนธรรม (14 พ.ค. 2555) บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงกิจการเทศบาลและผังเมืองแห่งราชอาณาจักรบาห์เรนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์กับ University of Bahrain และพิธีสารแก้ไขอนุสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรบาห์เรนเพื่อเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ (25 เม.ย. 2560) บันทึกความเข้าใจระหว่างสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกับคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจบาห์เรน (14 ก.พ. 2561) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรบาห์เรน (7 มี.ค. 2561)

เจ้าชายเคาะลีฟะฮ์ บิน ซัลมาน อาลเคาะลีฟะฮ์
(His Royal Highness Prince Khalifa bin Salman Al Khalifa)

ตำแหน่ง	นรม. และพระปิตุลาของสมเด็จพระราชาธิบดีองค์ปัจจุบัน
ประสูติ	24 พ.ย. 2478 (พระชนมายุ 85 พรรษา/ปี 2563) ที่อัลญุซเราะฮ์ บาร์ทเรน ทรงเป็นพระราชโอรสพระองค์ที่ 2 ของเชค ซัลมาน บิน ฮะมัด อาลเคาะลีฟะฮ์ เจ้าผู้ครองรัฐบาร์ทเรน ในช่วงยังเป็นรัฐอารักขาของสหราชอาณาจักร
ศาสนา	อิสลาม (ซุนนี)
การศึกษา	ทรงสำเร็จการศึกษาระดับประถมและมัธยมศึกษาในบาร์ทเรน ก่อนเสด็จฯ ไปศึกษาต่อที่สหราชอาณาจักร ระหว่างปี 2500-2502 โดยทรงสนพระทัยด้านเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศและการเมืองเป็นพิเศษ
สถานภาพทางครอบครัว	อภิเษก สมรสแล้ว กับเชคา ฮิซซา บินติ อะลี อาลเคาะลีฟะฮ์ ทรงมีพระโอรส 3 พระองค์ และพระธิดา 1 พระองค์ ได้แก่ เชค มุฮัมมัด (พระโอรสองค์โตสิ้นพระชนม์เมื่อ 14 มิ.ย. 2517) เชค อะลี (ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง รอง นรม.) เชค ซัลมาน และเชคา ลูลว่า
ประวัติการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> ปี 2497 - สมาชิกคณะกรรมการแก้ไขข้อพิพาทในการเช่าที่ดิน ปี 2499 - สมาชิกสภาการศึกษาบาร์ทเรน ปี 2500 - ประธานสภาการศึกษาบาร์ทเรน ปี 2502 - รักษาการเลขาธิการรัฐบาลบาร์ทเรน ปี 2503 - ผู้ว่าการพระคลังแห่งรัฐ ปี 2505 - ประธานสภาเทศบาลนครมานามา ปี 2509 - ประธานคณะกรรมการบริหาร (เทียบเท่า ครม. ในปัจจุบัน) ปี 2513 - ประธานคณะกรรมการแห่งรัฐ (คณะกรรมการบริหารเดิม) ปี 2514 - นรม.บาร์ทเรน หลังการปรับคณะมนตรีแห่งรัฐเป็น ครม. ในปีเดียวกัน และทรงดำรงตำแหน่งมาจนถึงปัจจุบัน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- Order of the Two Rivers, 2nd class ของอิรัก เมื่อ 3 เม.ย. 2495
- Order of Khalifa, 1st Class ของบาห์เรน เมื่อ 19 ต.ค. 2519
- Collar of the Order of Khalifa ของบาห์เรน เมื่อ 19 ธ.ค. 2522
- Knight Grand Cross of the Order of Isabella the Catholic ของสเปน เมื่อ 4 ธ.ค. 2524
- Grand Cordon of the Supreme Orders of the Renaissance ของจอร์แดน เมื่อ 30 ม.ค. 2542
- Grand Collar of the Order of Sikatuna ของฟิลิปปินส์ เมื่อ 11 พ.ย. 2544
- Knight Grand Cordon, 1st Class of the Order of the White Elephant ของไทย เมื่อ 12 เม.ย. 2546
- Grand Officer of the Legion of Honour ของฝรั่งเศส เมื่อ 21 ก.พ. 2547
- Grand Cross of the Order of Ouissam Alaouite ของโมร็อกโก เมื่อ 23 มี.ค. 2547
- Member 1 st Class of the King Hamad Order of the Renaissance ของบาห์เรน เมื่อ 13 ธ.ค. 2552

ข้อมูลที่น่าสนใจ

- ทรงเป็น นรม.ที่ดำรงตำแหน่งนานที่สุดในโลก (49 ปี/ปี 2563)
- นอกเหนือจากการดำรงตำแหน่ง นรม.แล้ว ยังทรงดำรงตำแหน่งอื่น ๆ ที่สำคัญอีกหลายตำแหน่ง ได้แก่ ประธานสภากลาโหมสูงสุด ประธานสภาการเงิน ประธานสภาการบินพลเรือน ประธานสภาปิโตรเลียม ประธานสภาทรัพยากรน้ำ ประธานสภาข้าราชการพลเรือน และประธานกรรมการโครงการต่าง ๆ อีกหลายโครงการ
- ทรงเป็นสมาชิกพระราชวงศ์อาลเคาะลีฟะฮ์ที่มีทรัพย์สินมากที่สุด และทรงเป็นหนึ่งในนักธุรกิจที่ร่ำรวยที่สุดของบาห์เรน โดยทรงถือครองกรรมสิทธิ์เหนือเกาะญิดดะฮ์ทางตะวันตกของประเทศ เป็นทรัพย์สินส่วนตัวพระองค์
- ทรงโปรดการอ่านหนังสือ การปลูกพืชสวน การเลี้ยงนกและสัตว์เลี้ยง และการเขียนรูป และการถ่ายรูปเป็นงานอดิเรก
- ทรงโปรดประเทศไทยและอัศวินไมตรีของคนไทย ทำให้พระองค์เสด็จฯ มาทรงพักผ่อนเป็นการส่วนพระองค์ที่ไทยเป็นประจำ
- ทรงเป็นบุคคลสำคัญที่อยู่เบื้องหลังความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างไทยกับบาห์เรน โดยนอกจากทรงเคยเป็นผู้แทนพระองค์ของสมเด็จพระราชาธิบดีฮะมัดในการเสด็จมาร่วมพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปีของพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อปี 2549 ยังทรงมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการติดต่อนัดหมายให้คณะผู้แทนไทยได้เข้าเฝ้าฯ ราชวงศ์ในตะวันออกกลาง เพื่อกราบบังคมทูลเชิญร่วมงานฉลองดังกล่าว
- ทรงเป็นบุคคลที่ช่วยสนับสนุนให้รัฐกษัตริย์รอบอ่าวอาหรับ (GCC) อื่น ๆ เข้ามาใกล้ชิดกับไทย เช่น ทรงแนะนำให้เจ้าผู้ครองรัฐคูเวตไปรับการตรวจสุขภาพที่โรงพยาบาลกรุงเทพ ซึ่งเจ้าผู้ครองรัฐคูเวตทรงประทับใจการให้บริการอย่างมาก ที่สำคัญอย่างยิ่งคือ การที่ทรงสนับสนุนและมีบทบาทในการช่วยฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบีย

บุคคลสำคัญและคณะรัฐมนตรีบาห์เรน

สมเด็จพระราชาธิบดี	King Hamad bin Isa Al-Khalifa
มกุฎราชกุมาร	Crown Prince Salman bin Hamad Al-Khalifa
นรม.	Prince Khalifa bin Salman Al-Khalifa
รอง นรม.คนที่ 1	Crown Prince Salman bin Hamad Al-Khalifa
รอง นรม.	Shaikh Muhammad bin Mubarak Al Khalifa
รอง นรม.	Shaikh Ali bin Khalifa bin Salman Al-Khalifa
รอง นรม.	Shaikh Khalid bin Abdullah Al-Khalifa
รอง นรม.	Jawad bin Salim al-Araidh
รมว.กระทรวงมหาดไทย	Lieutenant General Shaikh Rashid bin Abdullah bin Ahmad Al-Khalifa
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	Shaikh Khalid bin Ahmad bin Muhammad Al-Khalifa
รมว.กระทรวงการคลังและเศรษฐกิจแห่งชาติ	Shaikh Salman bin Khalifa Al Khalifa
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ	Dr.Majid bin Ali Hasan al-Nuaymi
รมว.กระทรวงกิจการไฟฟ้าและน้ำ	Wael bin Nasser Almubarak
รมว.กระทรวงยุติธรรมและกิจการศาสนาอิสลาม	Shaikh Khalid bin Ali bin Abdulla Al-Khalifa
รมว.กระทรวงโยธาธิการ กิจการเทศบาลเมือง	Essam bin Abdulla Khalaf
รมว.กระทรวงแรงงานและพัฒนาสังคม	Jameel bin Mohammed Ali Humaidan
รมว.กระทรวงคมนาคมและโทรคมนาคม	Kamal bin Ahmed Mohammed
รมว.กระทรวงการเคหะ	Bassem bin Yacoub Al Hamer
รมว.กระทรวงสาธารณสุข	Faeqa bint Saeed Al-Saleh
รมต.แห่งรัฐด้านกิจการเยาวชนและกีฬา	Aymen Tawfiq Almoayyed
รมว.แห่งรัฐด้านกิจการกลาโหม	Major-General Abdulla Al Nuaimi
รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม พาณิชย์ และการท่องเที่ยว	Zayed bin Rashid Al Zayani
รมว.กระทรวงน้ำมัน	Shaikh Mohammed bin Khalifa Al Khalifa
รมต.แห่งรัฐด้านกิจการคณะรัฐมนตรี	Mohammed bin Ebrahim Al Mutawa
รมต.แห่งรัฐด้านกิจการสภาที่ปรึกษาและรัฐสภา	Ghanim bin Fadhel Al Buainain
รมต.แห่งรัฐด้านกิจการสารสนเทศ	Ali bin Mohammed Al-Rumaihi